

УДК316.2:378.147

Дєдова А. А.

група 2111, Національний університет кораблебудування імені адмірала
Макарова (Миколаїв), m.o.fedorenko@gmail.com

Федоренко М. О.

канд. іст. наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
(Миколаїв), m.o.fedorenko@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДА SWOT-АНАЛІЗУ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

*Розглянуто проблему організації самостійної роботи студентів та
можливості використання методу SWOT-аналізу в організації самостійної
роботи студентів.*

Ключові слова: SWOT-аналіз, освіта, аналіз особистості, студент,
самостійна робота.

*The problem of organization of independent work of students and possibility of
using SWOT-analysis method in organization of independent work of students is
considered.*

Key words: SWOT-analysis, education, personality analysis, student, individual
work.

Для того щоб стати успішним у майбутньому, людина повинна вміти
прогнозувати те, які труднощі можуть виникнути на її шляху, і те, які нові
можливості можуть відкритися для неї, а також вміти виявляти свої сильні і
слабкі сторони.

Під час самостійної роботи студентам «заважає» працювати невпевненість
в собі, обмежена кількість інформації, лінощі. Для самостійного подолання цих
факторів існує метод SWOT-аналізу. Тобто, задаючи собі і близьким, в
об'єктивності яких ми впевнені, правильні питання, ми можемо подивитися на
свої проблеми і недоліки під іншим кутом, побачити шляхи їх подолання та їх
загрози.

Застосовуваний для аналізу метод SWOT (метод стратегічного планування,
що полягає у виявленні факторів внутрішнього і зовнішнього середовища і
поділі їх на чотири категорії: Strengths (сильні сторони); Weaknesses (слабкі
сторони); Opportunities (можливості); Threats (загрози)) був вперше введений в
1963 р. в Гарварді на конференції з проблем бізнес-політики професором

Кеннетом Ендрюсом. Перша публікація моделі SWOT відбулася в 1966 р., остаточна модифікація SWOT-аналізу була презентована авторами в 1973 р.

Спочатку SWOT-аналіз був заснований на озвучуванні і структуризації знань про поточну ситуацію і тенденції. Пізніше він став використовуватися в більш широкому застосуванні – для конструювання стратегій.

У сучасному вигляді SWOT-аналіз з'явився завдяки роботі групи вчених Стенфордського Дослідницького Інституту: Р. Стюарта (керівник дослідження), М. Дошера, О. Бенепе і А. Хемфрі. Досліджуючи організацію стратегічного планування в компаніях зі списку Fortune's 500 (дослідження проводилося з 1960 по 1969 рр.), вони в кінцевому підсумку прийшли до системи, яку назвали SOFT: Satisfactory, Opportunity, Fault, Threat. Надалі модель була модифікована і перейменована в представлений вище SWOT і набула поширення в академічних колах і серед практиків [1].

Цінність SWOT-аналізу полягає в його універсальності. Його можна застосовувати як в рішеннях, пов'язаних з завданнями бізнесу, так і при аналізі особистості.

Переваги SWOT-аналізу полягають в тому, що він дозволяє досить просто, в правильному розрізі самостійно оцінити себе і свою роботу, і тому є найбільш популярним інструментом в прийнятті самостійних рішень. А також така методика є одним з кращих способів подолання особистих і професійних обмежень.

Особистісний SWOT-аналіз сприяє розвитку здатності аналізувати власну поведінку, психологічний стан і власні помилки, формує у студентів почуття причетності до процесу освіти та особисту відповідальність за її результати. Виявляючи свої недоліки, студент формулює освітні запити до ЗВО, робить для себе усвідомлений вибір будь-яких додаткових курсів, які необхідні йому для подальшого формування професіоналізму. Тобто кожен студент виявляється залучений до процесу навчання [4].

Прикладом питань, відповідаючи на які, студент може легко проаналізувати себе, може бути наступний перелік.

Сильні сторони:

– Які переваги у вас є, яких немає у інших? Наприклад, навички, додаткові джерела інформації і т. ін.

– Що ви робите краще за інших?

– До яких ресурсів ви маєте доступ?

– Що інші люди вважають вашою сильною стороною?

Цей список питань буде більш об'єктивним, якщо ви будете враховувати і думку оточуючих. Людина, знаючи свої сильні сторони, стає щасливішою і може застосувати їх в роботі.

Слабкі сторони:

– Яких завдань ви найчастіше уникаєте, тому що відчуваєте себе невпевнено?

– Що оточуючі вас люди вважають вашими слабкостями?

– Які ваші негативні звички, які ви помічаєте за собою під час роботи? Наприклад, ви запальні, неорганізовані, не вмієте справлятися зі стресом, або часто спізнюєтеся.

– Чи є у вас риси характеру, які не дають вам прогресувати?

І знову, ви повинні розглядати свої слабкі сторони і з точки зору оточуючих. Прислухайтеся до того, що про вас говорять.

Можливості:

– Які нові технології допоможуть вам? Наприклад, електронні бібліотеки, зв'язок через Інтернет тощо.

– Чи є у вас контакти з іншими людьми, які можуть вам допомогти? Наприклад, чи можете ви звернутися до викладача по допомогу, якщо у вас щось не виходить? Чи можете ви знайти довідковий матеріал з теми, яку ви не розумієте? До кого ще ви можете звернутися по допомогу (батьки, одногрупники та ін.

Загрози:

– З якими наслідками ви зіткнетесь внаслідок неправильного планування самостійної роботи? Накопичення невиконаних завдань, відсутність знань, які знадобляться в майбутньому тощо.

– Чи можуть ваші слабкі сторони стати загрозою для вашого майбутнього? Усвідомлення загроз, до яких можуть привести ваші дії, допоможе з'ясувати, які сильні сторони розвивати і від яких слабких сторін позбавлятися [2].

Наприклад. Сильні сторони: я добре розумію технічні предмети; у мене є багато особистих довідників і підручників; я можу звернутися по допомогу до тих, хто працює в технічній сфері.

Слабкі сторони: я неохоче роблю завдання, які зустрічаю вперше; я швидко втомлююся і починаю відволікатися від роботи; я буваю неорганізованою.

Можливості: я можу піти на курси англійської мови для поліпшення своїх навичок; якщо у мене немає відповідного довідника або підручника, я можу знайти його в Інтернеті або взяти його в університетській бібліотеці.

Загрози: якщо я не буду виконувати завдання вчасно, то до кінця семестру їх стане занадто багато і я буду не встигати їх робити; моя неорганізованість може перешкодити подальшому навчанню та роботі.

Також в методиці SWOT-аналізу є і недоліки: SWOT-аналіз показує тільки загальні чинники (тобто конкретні дії доведеться розробляти окремо); SWOT-аналіз є досить суб'єктивним і залежить від позиції і думки того, хто його проводить; при SWOT-аналізі відбувається лише перерахування чинників без виявлення причинно-наслідкових зв'язків і без виявлення основних і другорядних; наявність знань про можливості, що відкриваються перед людиною, не дає гарантії того, що вони будуть використані, а обізнаність про потенційні загрози не означає, що людина буде мати ресурси, за допомогою яких вона зможе протистояти їм [2].

Таким чином, описана вище методика може застосовуватися студентами для особистісного аналізу з метою визначення та усунення факторів, які заважають їх самостійній роботі.

Список використаних джерел

1. Штыкова М. А. История развития SWOT-анализа как метода стратегического планирования. *Применение SWOT-анализа при разработке*

стратегии *фирмы:* курсовая работа. URL:
https://studbooks.net/1395691/menedzhment/istoriya_razvitiya_swot_analiza_metoda_strategicheskogo_planirovaniya (дата обращения 15.10.2018).

2. Кшеминский Г. Анализ личности SWOT. 4BRAIN. 13 Сен. 2016. URL:
<https://4brain.ru/blog/%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7-%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8-swot/> (дата обращения 15.10.2018).

3. SWOT-анализ. *Материал из Википедии – свободной энциклопедии.* URL:
<https://ru.wikipedia.org/wiki/SWOT-%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7> (дата обращения 15.10.2018).

4. Шабанова Т. Л., Шабанова К. В. Психологическое сопровождение студентов в условиях инновационного проекта обучения в педагогическом вузе. Современные проблемы науки и образования. 2014. № 6. URL:
<https://www.science-education.ru/ru/article/view?id=16434> (дата обращения 15.10.2018).